

Bartın Üniversitesi
İslami İlimler Fakültesi Dergisi

Journal of Bartın University
Faculty of Islamic Sciences

Sayı | Issue

20

Güz | Autumn

2023

e-ISSN | 2619 - 9343

BARTIN

Bartın Üniversitesi Adına Sahibi | Owner of the Journal on Behalf of Bartın University
Prof. Dr. Erol KIRDAR

Bartın Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi | Bartın University, Faculty of Islamic Sciences

Editör | Editor

Doç. Dr. Muhammed YAMAÇ

Bartın Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi

Editör Yardımcısı | Co-Editor

Arş. Gör. Dr. Yasir BEYATLI Bartın Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
Arş. Gör. Zeynep YAZICI Bartın Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi

Alan Editörleri | Section Editors

Prof. Dr. Abu Jamal Md. Qutubul Islam NUMANİ Dhaka Üniversitesi, Bangladeş
Prof. Dr. Michel TUCHSCHERER IREMAM, Fransa
Prof. Dr. Shamsul ALAM Dhaka Üniversitesi, Bangladeş
Doç. Dr. Kamil ÇOŞTU Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mehmet ALTUNMERAL Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Muhammed Ali YILDIZ Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Vahit CELAL Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Duygu KAYALIK ŞAHİN Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Fuat DAŞ Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Ghazwan YAGHİ Leiden Üniversitesi, Hollanda
Mehmet Ata MİRZAOĞLU Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Murat MİRZAOĞLU Bartın Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mustafa ÖZDEN Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nihal İŞBİLEN Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Nurullah DAĞ Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Saeyd Rashed Hasan CHOWDURY Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yunus ABDÜRRAHİMOĞLU Bartın Üniversitesi, Türkiye
Arş. Gör. Dr. Yasir BEYATLI Bartın Üniversitesi, Türkiye
Arş. Gör. Merve BASILKAN Bartın Üniversitesi, Türkiye
Arş. Gör. Mustafa YANÇ Bartın Üniversitesi, Türkiye

Dil Editörleri | Language Editors

Doç. Dr. Duygu Kayalık ŞAHİN Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ayhan CAN Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Tarek Mohamed Elmorsy HUSSEIN Bartın Üniversitesi, Türkiye
Arş. Gör. Merve BASILKAN Bartın Üniversitesi, Türkiye

Kitap Değerlendirme Editörü | Book Review Editor

Arş. Gör. Dr. Mehmet Yunus YAZICI Bartın Üniversitesi, Türkiye

Sekreter | Secretary

Arş. Gör. Dr. Hayrettin BAHAR Bartın Üniversitesi, Türkiye
Arş. Gör. Seher ÖZTOPRAK KOCA Bartın Üniversitesi, Türkiye

Yayın Kurulu | Editorial Board

Prof. Dr. Abu Jamal Md. Qutubul Islam NUMANİ	Dhaka Üniversitesi, Bangladeş
Prof. Dr. Âdem CEYHAN	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali Ayten	Marmara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Asife ÜNAL	Bartın Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Burhan BALTACI	Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Celal TÜRER	Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ejder OKUMUŞ	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Faruk KARACA	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Halit EV	Manisa Celâl Bayar Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hasan MEYDAN	Sakarya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hüseyin CERTEL	Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Michel TUCHSCHERER	IREMAM, Fransa
Prof. Dr. Muammer CENGİL	Hitit Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Shamsul ALAM	University of Dhaka, Bangladeş
Prof. Dr. Yakup CİVELEK	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Coşkun BABA	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Davut EŞİT	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hammet ARSLAN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hüseyin AKYÜZ	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Muhammed YAMAÇ	Bartın Üniversitesi, Türkiye
Dr. Ghazwan YAGHİ	Leiden Üniversitesi, Hollanda

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi (BÜİİFD) yılda iki kez yayımlanan hakemli bilimsel bir dergidir. Yayımlanan yazı ve makalelerin içeriği ile ilgili tüm sorumluluk yazarlarına aittir. Bu dergi Erih Plus tarafından taranmaktadır. | Journal of Bartın University Faculty of Islamic Sciences (BUİİFD) is a peer-reviewed scientific journal published twice a year. All responsibility for the content of the published articles belongs to the authors. This journal is indexed by ERIH PLUS.

Bu dergideki çalışmalar CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır. Yazarlar dergide yayımlanan makalelerinin telif hakkına sahiptirler. | Authors retain the copyright to their work under the CC BY-NC 4.0.

HAKEM KURULU | REFEREE BOARD

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi (BÜİİFD), en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayınlanmamaktadır. | Journal of Bartın University Faculty of Islamic Sciences uses a double-blind review. Referee names are kept strictly confidential.

Adres | Address

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
74100
Bartın, TÜRKİYE
e-mail: islamiilimlerdergi@bartin.edu.tr
Tel / Phone: 0378 501 10 00 (1273)

Değerli Araştırmacılar,

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi'nin Aralık 2023 (20) sayısında yer alan birbirinden değerli araştırma makaleleri ile huzurlarınızda olmaktan mutluluk duyuyoruz. Öncelikle 2023 yılında Dergimizin elde ettiği başarılarla değinerek heyecanımızı siz değerli okuyucularımızla paylaşmak istiyorum. Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi olarak ERIH PLUS indeksine kabul almış bulunuyoruz. TR DİZİN, EBSCO, ATLA RELIGION, CEEOL, MLA, INDEX ISLAMICUS gibi ulusal ve uluslararası indekslere müracaatlarımızı yaptık ve yakın zamanda sonuçlanmasını bekliyoruz. Bununla birlikte aramıza 2023 yılı içerisinde ulusal ve uluslararası çapta tanınmış bazı akademisyenlerin dahil olmasıyla birlikte güçlenen Editöryal Ekip ve Yayın Kurulu'nun özverili çalışmalarıyla önümüzdeki süreçte SCOPUS ve Web of Science'da dizinlenen İlahiyat alanı dergileri içerisinde yer almayı hedefliyoruz. Bu anlayışla elde ettiğimiz/edeceğimiz başarı, her bir sayı için özverili bir şekilde çalışan Editöryal Ekip ve Yayın Kurulu'nun gayretlerinin bir neticesidir. Bu vesile ile her birine yoğun emekleri dolayısıyla teşekkür ederim. Diğer taraftan Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi'nde gerçekleştirilen bazı gelişmelere de işaret etmek isterim. Her sayıda bir öncekinden daha iyi olmayı hedefleyen Dergimize yönelik sürekli iyileştirme çalışmaları devam etmektedir. Dergimizin yayımlanmak üzere gönderilen makaleler, Yayın Kurulu ön değerlendirmesi ile seçilmektedir. Bu açıdan Yayın Kurulu Dergimizin yayım süreçlerinde önemli bir role sahiptir. Dinamik bir yayım süreci yürüten dergimiz, aynı dinamizmi Editöryal Ekibi için de sürdürmektedir. Bu kapsamda Yayın ve Editör Kurulumuzda uzun zamandır yoğun emek sarf ederek Dergimize büyük katkılar sunan bazı hocalarımız aramızdan ayrılırken ulusal ve uluslararası statüde tanınmış yeni Yayın Kurulu ve Editör Kurulu üyelerimiz ekibimize dâhil olmuştur. Bu vesileyle Yayın ve Editör Kurulu üyelerinin her birine katkılarından dolayı müteşekkik olduğumu ifade etmek isterim. Dergimize Aralık 2023 sayısında yayımlanmak üzere (1 Temmuz – 1 Kasım 2023 arasında) 14 makale gönderilmiştir. Editör Kurulu incelemesi ile Yayın Kurulu değerlendirmesi neticesinde 6 makale reddedilmiş, 1 makale iade edilmiş, 7 makale hakem değerlendirmesi sürecine geçmiş ve hakemlerin onayını alan 4 araştırma makalesi ve 1 kitap değerlendirmesi bu sayıda yerini almıştır. Bu sayıda yayımlanan 4 makalenin; Tefsir, Hadis, Felsefe gibi uzmanlık alanlarının literatürüne katkı sağlamasını umuyoruz. Aralık sayısında yer alan makalelerin sıralamasında Yayın Kurulu'nun değerlendirmeleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu sayıda emeği geçen Yayın Kurulu üyelerimize, Editör Kurulu'na, makaleleri ile Aralık 2023 (20) sayısını oluşturan yazarlarımıza, yaptıkları özenli

değerlendirmelerle makalelerin yayımlanma süreçlerine katkı sunan hakemlerimize emekleri için şükranlarımı sunarım. Oldukça yoğun bir sürecin sonunda büyük emeklerle hazırlanan çalışmalarla karşınızda olan 20. sayımızın Sosyal Bilimler alanına katkı sunmasını temenni ederim. Bu sayıyı İsrail'in katliamı altında yoğun bombardımanlara karşı direnen Filistinli kardeşlerimizin hak mücadelesine ve özgür yarınlarına ithaf ediyoruz. Dergimize gösterdiğiniz ilgi için teşekkür eder, Haziran 2024 (21) sayımızda tekrar görüşmeyi dilerim.

Doç. Dr. Muhammed YAMAÇ
Editör

İÇİNDEKİLER

Araştırma Makaleleri | Research Articles

Muhittin AY

Klasik ve Modern Tefsirde Kadının Konumu (Kurtubî ve Abduh-Reşîd Rızâ Örneği) 7
The Position of Women in Classical and Modern Tafsir (The Case of Qurtubî and
'Abduh -Rashîd Rîzâ)

Şule SOYAL ŞENEL

Rivâyetleriyle Muâze el-Adeviyye 34
Muâze al-Adawiyya With her Narrations

Faruk ÖZDEMİR

Hâkim el-Cüşemî'nin et-Tehzîb fi't-Tefsîr Adlı Tefsirinde İlâhiyyât Bahisleri ve 69
Mu'tezilî Görüşlerin Etkisi
The Issues of İlâhiyyah in al-Hâkim al-Jushamî's Tafsîr Titled al-Tahdhîb fî al-
Tafsîr and the Influence of Mu'tazilite Views

Gülhan ŞERBETÇİ

Ş. Teoman Duralı'nın Biyoloji Felsefesi Anlayışı İçerisinde İnsanın İki Boyutu 97
The Two Dimensions of Human Being Within Ş. Teoman Duralı's Philosophy of
Biology

Kitap Değerlendirmeleri | Book Reviews

Tamer YILDIRIM

Gerard Walter'ın Lenin Hakkındaki Düşünceleri 115
Gerard Walter's Thought on Lenin